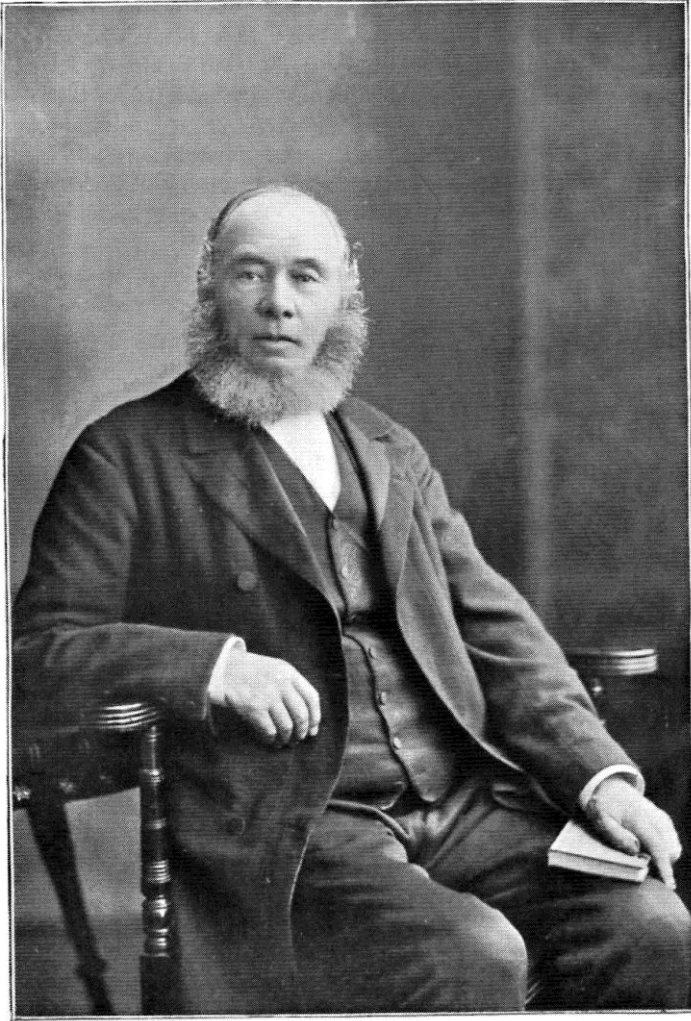

George Mockford (1826-1899) Predikant te Heathfield

1 Mann in Gospel Bonds
G. Mockford

George wordt 27-12-1826 geboren in Southerham / South Malling, Lewis, Sussex. Zijn ouders zijn arm. Zijn vader was schaapherder. George's oudste broer stierf jong en toen werd hij de oudste van 12 kinderen. Daardoor moest hij veel meehelpen in het gezin en kon hij weinig naar school, eerst een bewaarschool en later de Engelse school in Lewis.

Zijn ouders kwamen buiten het dopen en begrafenissen niet veel in de Staatskerk, George volgde wel korte tijd de zondagsschool en kreeg thuis ook wel huisgodsdienst in de catechismus en het gebed des Heeren. Hij was leergierig en keek hoog op tegen de kerken hun leiders. Reeds in zijn jeugd had hij bepaalde indrukken van dood en eeuwigheid. Dat hij o.a. van zijn ouders hoorde over een man die zich verkocht had aan de duivel en dat zijn lijk kist te zwaar was om te tillen doordat deze vol met zwavel bleek te zitten, maakte grote indruk.

Op zijn 8ste had hij al een baantje, het verjagen van vogels op het korenveld, waar hij 12 stuivers mee verdiende in een 7 daagse werkweek. Op zijn 10^e ging hij in het geheel niet meer naar school en werd herdersjongen, voor 24 stuivers per week hetwelk naar het gezin ging. Door een slechte voeding van armoede, aardappels met spekvet, had hij een slechte

gezondheid en was meerdere malen ziek. Zijn vader vond dat maar niets en probeerde hem te harden door hem te laten werken. Door allerlei omstandigheden is hij ook een paar keer bijna verongelukt.

Met de vermeerdering van de jaren nam hij toe in zonden. Hij zocht het gezelschap van kroeglopers, maar het ging niet vrij van regelmatige gewetensnood, maar was zonder droefheid over de zonde. Later zegt hij hiervan: Ik geloof, dat de mens als een uitwerksel van natuurlijke overtuigingen een zekere droefheid over de zonde kan hebben en ook zeer naar genade kan verlangen, zonder ware geestelijke overtuigingen deelachtig te zijn.'

Op zijn 16e gaf een jongen hem een traktaatje en de tekstwoorden Ez 18: 4 en 20 met Jak. 2:10 raakten hem. 'De ziel die zondigt zal sterven.' 'Die in één zal struikelen, is schuldig geworden aan alle.' Als door de bliksem getroffen werd hij er zelfs ziek van en moest uitroepen: 'O God, wees mij zondaar genadig.'

George probeerde zich te reformeren en zijn predikant hielp hem mee door hem boeken te laten lezen. George was te zwak om te werken en deelde traktaatjes uit.

Na veel twijfel en aandringen heeft hij belijdenis gedaan en deelgenomen aan het Avondmaal des Heeren. Door toejuicing van mensen nam zijn hoogmoed toe, hij waande zich op den duur met zijn nest in de sterren. En toch... George verviel onverwachts weer in de zonde en voelde daarna dat de Goddelijke wet die hij ten leven dacht, ten dode bleek te zijn. De vijandschap tegen de verkiezing kwam op: 'Het tekstgedeelte waarvan ik in het bijzonder een afkeer had was: Jakob heb ik liefgehad, en Ezau heb ik gehaat, Rom 9:13. Ik maakte mijzelf wijs dat het verkeerd vertaald was.'

Maandenlang duurde zijn verslagenheid. Zijn predikant vond dat hij niet te diep in Gods geheimenissen moest indringen en wilde hem overtuigen dat Jezus voor alle mensen was gestorven. Hij verweet George dat zijn spraak gelek op die van de Dissenters (afgescheidenen). George zelf had van huis uit een afkeer van deze mensen meegekregen.

Toch bleef hij verder lezen en onderzocht boeken en de Schrift, hij las zelfs zoveel dat hij erdoor verzwakte. Zijn werk als schaapherder lukte hierdoor niet meer en hij werd bij zijn baas stalknecht. Allen hoopten dat hierdoor zijn zwaarmoedigheid weg zou ebben, want de stalknechten hadden een vrolijk en zondig leven. George raakte er inderdaad door meegesleept, maar niet zoals voorheen. Zijn geweten bleef spreken en zijn onderzoek ging door. Twee Dissenters liepen steeds op weg naar de kapel van Lewis hun huis voorbij. Voor George leken deze mensen die hij van nature haatte, oprechte en lieve mensen, ze gaven hem zelfs een keer 12 stuivers.

'Na verloop van tijd deed God Zijn werk in mijn hart diepere wortels schieten, ik gevoelde: Dat het niet is desgenen die wil, noch desgenen die loopt, maar des ontfermenden Gods' Rom 9:16. En omtrent deze tijd werd zijn moeder ziek, toring. Op haar sterfbed kreeg zij belang in haar zielsbehoud. Ze vroeg steeds naar George, welke tegen haar sprak en voorlas wat de Heere hem geleerd had. De Heere zegende het en hij mocht geloven dat zijn in de Heere ontslapen is. De predikant was er van onder de indruk en zei: 'Mockford, ik geloof dat God voornemens is u een uitstekende plaats in de kerk te doen vervullen.' Hij wilde hem naar een opleiding zenden, maar George werd ernstig ziek, zodat voor zijn leven werd gevreesd. Onderwijl had hij een heimelijke begeerte dat de Heere zijn zonden mocht vergeven en mij als leraar wilde gebruiken.

Nadat George weer opknapte, kreeg hij kennis aan de dochter van de kerkorganist. Hij verhuisde naar Brighton, en zonder de Heere erin te kennen, huwde hij met de jongedame.

De armoede was groot, en zijn zielsbelangen waren op de achtergrond geraakt. Het vinden van werk lukte steeds niet; hij begon een melkhandeltje, werd ook nog even loodgieter, kreeg een baan in een brouwerij en toen dat ook niet lukte was hij de wanhoop nabij. Hij besloot naar Hove te gaan en zich daar in de zee te werpen. Onderweg riep een man hem en vroeg of hij werk zocht en bij hem een tuinklus wilde doen. Hij nam George mee, zette hem goed eten voor en gaf hem ook eten mee. George was enorm verbijsterd en zijn gemoed schoot vol. Een verbroken hart onder een klaar besef van Gods genade en goedheid en dank en lof voor Hem die hem bewaard had voor zelfmoord. George vatte door dit alles moed en geloofde dat God erin zou voorzien. Juist toen de klus klaar was, kreeg hij van een dame enige middelen van bestaan, hetgeen zijn wel meer deed.

George verhuisde naar Brighton, maar werk vinden bleef moeilijk en de armoede bleef. Eens ving hij een flink aantal ratten welke hij kookte en opsmulde. Spoorlijnaanleg, schaapherder, hopplukker, boerenknecht, waren tijdelijk werk. Eén collega was rooms katholiek en voerde hele gesprekken met George, welke hierdoor weer meer de Bijbel ging onderzoeken. George ontdekte dat de leer van zijn collega veel geleek op de leer van de Staatskerk. Nadat hij weer ernstig ziek geweest was, zei een stem meerdere malen van binnen: 'Ga en hoor Mr. Vinall'. Zondags erop is hij naar de kapel gegaan, met schaamte om gezien te worden. De prediking verklaarde zijn weg, zelfs zo dat hij zich verwonderde hoe Vinall alles kon weten. George werd ingewonnen voor deze prediking en bleef Vinall horen. Doordat hij leraar in de zondagsschool was, bleef hij ook de zondagsschool van de Staatskerk dienen, totdat hij er door de Heere geheel van losgemaakt werd. Dit ging niet zonder slag of stoot en baarde veel tegenstand en vijandschap in de gemeente. Maar de Heere zegende hem, begunstigde zijn ziel met veel aandrang om hem te bidden voor vergeving en verzegeling, dat 'Ik zijn eigendom en Hij mijn God was overeenkomstig Zijn Woord: Gij zijt Mijn volk, en dat zal zeggen, O, mijn God', Hos 2:22.

Inmiddels had George een baan in een zeepfabriek en was hij tegelijkertijd zeer werkzaam met het predikambt wat hij voor zich hield Hij smeekte de Heer evenwel of hij het Zijn volk wilde openbaren. Vrienden die een keer hem bezochten, zeiden: 'Wij geloven, dat de Heere van plan is, u tot voorganger van Zijn volk te stellen, dat de Heere u voorbereidt voor het predikambt.' George antwoordde: 'Gij weet niet waarover gij spreekt' maar hierbij werd hij overmeesterd door gevoel alsof hij van zijn stoel zou vallen. Zijn vrienden zeiden zei niets meer en George leegde de woorden in zijn hart.

In zijn jeugd had George een man, een steengraver, een fles ontvreemd. George hoorde dat deze steengraver een godzalig man was en thans ziek was. Hij is hem gaan bezoeken en heeft hem om vergeving gevraagd. De zielen vloeiden samen en hij moest de man beloven hem zo dikwijls hij kon hem te bezoeken. En voordat hij stierf vroeg hij hem ook zijn vrouw te blijven bezoeken. Hieraan gehoor gegeven hebbende, nodigde de vrouw steeds meer mensen uit. Mockford las dan een preek van JC Philpot voor en ging voor in gebed. Op den duur trokken ze de preek uit zijn handen en zeiden 'Wij zijn overtuigd dat gij geen recht hebt om hier preken van anderen voor te lezen, daar wij geloven dat de Heere u gezalfd heeft om zelf Zijn waarheid te verkondigen. Daar is de Bijbel, vertel ons maar eens wat de Heere aan uw ziel gedaan heeft.' George stemde er niet in toe en durfde er niet snel weer heen te gaan. Van binnen was strijd en na twee weken er weer heengaande werd het hem wederom niet toegelaten een preek te lezen. Met vreze en al bevende nam hij de Bijbel op, en sprak met

veel gevoel over Psalm 107:12b ‘Zijn zijn gestruikeld, en er was geen helper.’ Meermaals sprak Mockford in deze besloten kring een woord, al was het onder veel strijd van binnen.

Een uitnodiging om te spreken in Newhaven liep op een teleurstelling uit daar niemand op kwam dagen. Hierdoor was hij overtuigd dat hij niet geroepen was en zette het prediken uit zijn hoofd. Maanden gingen er zo voorbij.. totdat een voor hem totaal onbekend persoon tegen iemand zei: ‘Gij moet niet verbaasd zijn, als gij deze man nog eens op de predikstoel te Heatfield zult zien staan.... Wat gij er ook van denken moogt, ik ben overtuigd dat God besloten heeft dat het gebeuren zal ..’ De man verliet hem en de gesproken woorden maakten een diepe indruk.

Al spoedig kreeg hij per post een uitnodiging om te komen spreken in Bracombe. Dit veroorzaakte wederom veel strijd, maar op de aangebroken tijd was hij er aanwezig, ging in de preekstoel zitten om te wachten totdat de dienst begon.

‘Daar zat ik en worstelde met God, dat Hij met mij zou zijn en mij bijstaan, wanneer Hij mij gezonden had. Tegelijkertijd hoorde ik voetstappen de kapel binnenkomen, en nu schoot mij te binnen, dat ik niet meer weggelopen kon, daar ik in de predikstoel zat en het volk naar binnen kwam. Zoveel ik kon, trachtte ik mij te verbergen en waagde het niet op te kijken, totdat de koster de lofzang opgaf; zo ik mij niet vergis was dit een der gezangen van Hart. Ondertussen men zong, waagde ik het op te kijken, en de eerste man, die ik zag, was de meergenoemde kruidenier. O, ik dacht, dat ik door de grond zou zinken van verlegenheid toen ik hem zag, doch de Heere sterkte mij. Nadat zij gezongen hadden, las en bad ik tot de Heere met zoveel gevoel des harten wegens Zijn nabijheid, en met ootmoedige vrijmoedigheid, terwijl ik mij verwaardigd gevoelde, zeer nabij de Heere gebracht te zijn; ook kwamen mij enige woorden voor, om over te spreken, zo de Heere mij zou gelieven bekwaam te maken. Toen er gezongen was, deelde ik het volk mee, dat men mij verzocht had over te komen en hen in de naam des Heeren toe te spreken; dat ik evenwel geen predikant was en ook nooit in het openbaar gesproken had. Ook vertelde ik hun, dat ik tussen God en mijn ziel ter dezer zake in grote moeilijkheden verkeerde. Nadat ik mijn tekst, Rom. 1:16: Want ik schaam mij des Evangelies van Christus niet; want het is een kracht Gods tot zaligheid een iegelijk, die gelooft, eerst den Jood, en ook den Griek, had voorgelezen, was alle mensenvrees verdwenen. Integendeel gevoelde ik een zoete vrijheid en een inleiding in die woorden waarvan ik zelf de waarheid ervaren had, zodat, wanneer ons leven bij een predikatie zou kunnen vergeleken worden, dan moest de waarheid ondervindelijk gekend worden. Ik sprak zowel des morgens als des middags over dezelfde woorden.

Na de morgendienst stond de voorgemelde kruidenier met tranen in zijn ogen aan de voet van de predikstoel en zei: ‘O, mijn vriend! Vergeef mij, dat ik u vanmorgen op zulk een koele manier heb aangesproken; ik had geen gedachte, dat gij hier zoudt komen prediken; maar nu moet gij bij mij aan huis komen eten, en nooit moogt gij in het vervolg weer te Bracombe komen zonder bij mij uw intrek te nemen.’ Na die tijd is hij steeds dezelfde vriend voor mij gebleven. Na het eindigen van de middagoefening kwamen vele vrienden mij de hand drukken en vertelden mij, welk een goede dag deze voor hun zielen geweest was, en dat zij verzekerd waren, dat ik weer terugkomen zou. Nu, ik gevoelde, dat ik naar waarheid zeggen kon, dat ik daar met gebed was heengegaan, doch met lofzegging was teruggekeerd. Nu kon ik voor de Heere betuigen, dat ik wist, dat Hij mij gezonden had en dat ik nu gewillig was te gaan, waar Hij een deur voor mij zou openen.

In de volgende week ontving ik andermaal een brief, waarin men mij verzocht, de volgende zondag naar dezelfde plaats te komen, overmits het woord zozeer aan het volk gezegend was. Ik gaf terstond een toestemmend antwoord, zeggende, dat ik komen zou, wanneer God zulks wilde. Ik was verlangend dat die tijd zou aanbreken.

Ditmaal bracht ik de vier mijlen, die ik lopen moest, niet biddende door, evenals de vorige keer; ik was nu overtuigd, dat de Heere mij geroepen had en dat Hij mij nu ook wel bij zou staan. Nadat ik gelezen en het gebed uitgesproken had, waaronder ik veel van de zoete nabijheid des Heeren genieten mocht, gaf ik als tekst af, deze woorden: Ga uit in de wegen en heggen; en dwing ze in te komen, opdat mijn huis vol worde, Lukas 14:23. Toen ik hierover ongeveer een kwartier gesproken had, kreeg ik een gevoel alsof er een zwarte doek tussen mij en mijn onderwerp neergelaten werd. Eerst begon ik te stamelen; daarna ging ik zitten. De vrienden beproefden om mij aan te moedigen, door te betuigen dat zij verzekerd waren dat ik gezonden was om te prediken. Des middags beproefde ik het opnieuw; doch ik gevoelde mij zó gesloten en verward, dat ik tot de vrienden zei, dat ik gewaar werd, dat ik liep, zonder van God gezonden te zijn; dat ik nooit weer een predikstoel betreden zou, en dat ik gevoelde, dat dit blijken zou waarheid te zijn. ‘O, Heere!’ riep ik ondertussen uit, ‘vergeef mij deze grote zonde, dat ik gelopen heb, zonder door U gezonden te zijn!’ Want ik beseftte, welk een grote zonde dit was, en daarom zonk ik er bijna even laag onder weg, als toen ik vreesde, dat ik de onvergeeflijke zonde bedreven had. Ja, tot op deze dag toe is het besef mij bijgebleven, welk een ernstige en gewichtige zaak het is, te belijden, dat men als de mond Gods is, om Zijn boodschap het volk te verkondigen! Hoe weinigen, die menen geroepen te zijn en zichzelf predikanten noemen, schijnen te verstaan, wat de last van het Woord des Heeren in heeft!

..

Maar laat mij thans wederkeren tot de zaken van mijn predikambt. Nadat ik te Barcombe gepredikt had, kwam ik des avonds zeer treurig thuis, altijd de Heere biddende, mij die zonde te willen vergeven, enz. De volgende dag ontmoette ik een geliefde vriend, die mij vroeg hoe het mij de vorige dag gegaan was, ‘O!’ zei ik, ‘het is alles voorbij, nooit zal ik beproeven om weer te prediken.’ Hij begon te lachen, maar ik zei: ‘Het is geen zaak, om over te lachen.’ Hij antwoordde: ‘Ik ben meer dan ooit overtuigd, dat de Heere u bestemd heeft, om het Evangelie te verkondigen; ja, ik ben verzekerd dat gij weer derwaarts gaan zult, en wel spoedig ook.’ Ik geloofde dit geenszins; doch des Heeren gedachten en de mijne waren zeer verschillend omtrent deze zaak. De Heere vond het goed, een Zijner knechten, namelijk een van de plaatsvervangers te Heathfield te beproeven. De meergenoemde persoon schreef mij, dat hij van mijn toestand gehoord had; namelijk dat ik gezegd had, dat ik nooit weer een predikstoel beklimmen zou. Maar, als vriend, smeekte hij mij, om voor hem naar Heathfield te gaan, omdat daar enige van des Heeren nooddriftigen waren, die nu niemand zouden hebben, ‘en’ zo schreef hij, ‘indien gij tot hen niet spreken kunt, kunt gij toch voor hen lezen, en op die wijze de vergadering leiden.’ Het gevolg van dit schrijven was, dat ik toestemde om te gaan. Des zondagsmorgens moest ik 15 mijlen ver lopen. Ik kende noch de plaats, noch het volk aldaar, behalve hem, die ik vandaar eens bij mijn vriend ontmoet had; zoals tevoren gezegd is. Toen ik nu daarheen op weg was, kwamen mij met kracht deze woorden voor: Staat vast, en ziet het heil des HEEREN. Exod. 14:13. Die woorden kwamen met een groot gewicht op mijn ziel en de Geest des Heeren hield er mij mee werkzaam, totdat ik mijn bestemming bereikt had, zodat ik gevoele dat ik moest vertellen aan het volk, welke onderwijzing de Heere mij gegeven had en hoe Hij mij bewerkt had, om de vrucht dezer waarheid in mijn eigen ziel te ondervinden. Naderhand echter kreeg ik te verstaan, dat er in

die woorden veel meer opgesloten lag, met betrekking op de prediking in Heathfield, dan ik toen gedacht had. Een bejaard man en lid van de kleine gemeente aldaar, zwoegde onder een zware beproeving. De Heere zegende de gesproken woorden zó .aan het hart van die geliefde man, dat hij volkomen van die beproeving verlost werd, hoewel de omstandigheden van die beproeving nog niet weggenomen werden; maar naderhand vernam ik, dat de Heere aan de toen gesproken woorden Zijn zegel gehecht had.’

Ondertussen werkte Mockford nog in de zeepfabriek. Hij werd er door een collega ernstig benadeeld, die was uit op zijn ontslag, maar werd uiteindelijk zelf ontslagen. Ook maakte George nog een ernstig ongeval mee, hij viel in de hete halfvolle vloeistofketel. Dit veroorzaakte grote brandwonden waardoor hij thuis kwam te zitten: Een christelijk vriend, die mij dikwijls kwam bezoeken, zei tot mij: ‘Ik ben overtuigd, dat gij weer opgericht zult worden, want toen ik deze morgen voor u pleitende was kwamen mij met kracht deze woorden voor:

*Door 't ondoorgrondelijk verstand des Heeren HEEREN,
Kan Hij ons leed, hoe zwaar,
zeer spoedig van ons weren;
Dies zal Zijn lof, en eer, en heerlijkheid,
Vermeerd'ren steeds, tot in der eeuwigheid.’*

Verder zei hij: ‘Ik geloof dat de Heere u stellen zal tot Zijn getuige voor vele lieden, en dat gij om der waarheid wil nog veel lijden zult.’

Al spoedig kon hij weer gaan werken, maar na niet al te lange tijd sloot de fabriek door verslechterde omstandigheden. Hij heeft nog een tijdje hop geplukt, maar ging meer en meer over om te prediken. In Heatfield liet iemand een nieuwe kapel bouwen en zijn prediking aldaar leidde ertoe dat hij een beroep kreeg hetgeen hij aannam. Het was een kleine en arme gemeente, maar het gepredikte woord werd gezegend. Zelf was Mockford nog niet door onderdompeling gedoopt, waardoor hij er naar ging verlangen.

‘Naar ik vertrouw, had de Heere Zelf mij geleerd, dat de doop door indompeling goed was, en dat alleen zij, die in de Heere Jezus Christus geloofden, daarvoor de gepaste personen waren. Alhoewel ik in mijn bevinding niet gebracht was tot de plaats: Ziedaar water; wat verhindert mij gedoopt te worden? Hand. 8:36, gelijk dit met de kamerling gebeurd was, zo was ik nochtans een Baptist.

Op zekere zondagmorgen zei de diaken tot mij: ‘Vandaag zult gij een kind zijn naam moeten geven!’ Ik antwoordde: ‘Geeft men dan hier in de vergadering de kinderen namen?’ ‘Ja’, zei hij. Nu kon ik mij geen denkbeeld vormen, wat dit naam geven aan de kinderen beduidde, en ook niet, hoe dit gedaan moest worden, omdat ik nooit iets van die aard gezien had, uitgenomen het besprenkelen met water bij de kinderdoop. Dit begreep ik wel, dat er bij dat naam geven water gebruikt werd; doch ik maakte mijn vriend niet bekend met mijn verlegenheid daaromtrent. Toen de oefening van de morgendienst afgelopen was, zonderde ik mij als naar gewoonte af in mijn ‘kerkenkamer’, namelijk in een bosje van dennenbomen; waarin ik de Heere bekend maakte, dat ik niet wist, wat ik in dit geval doen moest, en Hem smeekte mij te willen onderrichten en bekwaam te maken om datgene te doen, wat recht was in Zijn ogen. De Heere kwam mij voor met de woorden: Zijn naam is Johannes, Luk. 1:63.

Ik gevoelde terstond, dat dit juist de onderrichting was, welke ik behoefde. Alzo keerde ik naar de plaats des gebeds terug. Na de predikatie werd het kind tot mij gebracht. Ik nam het kind in mijn armen en vroeg, hoe het heten moest. Men antwoordde mij: 'Willem.' Toen sprak ik: 'De naam van dit kind is Willem', en begon onmiddellijk daarop ernstig voor het kind te bidden. Toen de vergadering geëindigd was, kwam er een oudere man naar mij toe, die zei: 'Deze manier, om kinderen hun naam te geven, bevalt mij bijzonder.' Ik antwoordde: 'Ik hoop, dat ik mijn onderricht in deze zaak ontvangen heb uit de rechte plaats; doch ik verzweeg, dat ik het nog nooit eerder gedaan had. Nochtans heb ik deze manier steeds gevolgd, tot op de huidige dag toe en ik mag er Gods goedkeuring over wegdragen.

.. 'In die tijd werd ik door de gemeente aldaar beroepen tot hun leraar. De Heere schonk mij genade, om deze gewichtige zaak met ernst aan Hem voor te leggen, daar ik gevoelde, dat mijn werk voortaan van een geheel andere aard zou zijn, dan hetgeen ik tot hiertoe als plaatsvervanger verricht had. Vooral bezwaarde mij de vraag: hoe zal het uit komen, wanneer gij in het vervolg altijd tot hetzelfde volk zult moeten spreken? Maar ik mag vertrouwen, dat de Heere mij onderwees, en dat Hij mij gaf te verstaan dat ik om een predikatie te kunnen doen, geheel van Zijn Goddelijke invloed afhing; en dat Hij Die mij tot hiertoe geholpen had, dit ook in het vervolg zou kunnen doen; ja, ik gevoelde, dat God dit inderdaad doen zou.

Sedert enige tijd was ik overtuigd geworden, dat de doop door onderdompeling de enige manier was, om het bevel Gods volkomen te gehoorzamen, en had ik de Heere gesmeekt, om mij daartoe op Zijn Eigen tijd en ter bekwamer plaats te bewerken, om Hem ook in die weg te volgen. Dientengevolge werd ik de 4^e december 1859 in de nieuwe kapel gedoopt. Ik werd daaronder door de Heere Jezus begunstigd met de openbaring Zijner zoete tegenwoordigheid en mei de krachtdadige uitstorting Zijner liefde in mijn hart; zodat ik gevoelde, dat ik begraven en weer opgewekt was met Hem, Die mijn Wederopstanding en mijn Leven was. Mijn arme ziel was schier bezweken van heilige vreugde en innige vrede. Toen ik na de plechtigheid weer in de kerkenkamer kwam vroeg de predikant, die mij gedoopt had, aan mij: 'Hoe staat het nu met u?' 'O', antwoordde ik, 'maak de Heere met mij groot; gaarne zou ik nog eens in het water gaan, als de Heere zulks eiste. Ik ben overtuigd dat ik een rechte stap heb gedaan, want ik heb het getuigenis ener goede consciëntie in mijn binnenste.'

Mockford verhuisde met zijn gezin naar Heatfield waar hem beproevingen niet bespaard bleven. Zijn 14 jarige zoon ontviel hem na een korte ziekte door de dood, niet voordat hij getuigenis gegeven had dat de Heere Zijn genade aan hem had verheerlijkt.

Kort daarop kregen gezinsleden incl Mockford zelf roodvonk, hetgeen hem veel beproeving gaf, maar uiteindelijk tot zegen was.

Vanuit Croydon kreeg hij nog een beroep, waartoe hij geen vrijmoedigheid had het aan te nemen.

In het jaar 1891 stierf zijn vrouw na enkele dagen ziekte, maar de Heere ondersteunde hem met de hoop, dat Hij haar tot Zich genomen had in de eeuwige heerlijkheid.

10 Februari 1893 huwde hij te Croydon met zijn tweede vrouw, Mary, welke hij reeds 10 jaar kende en waar hij ook een goed huwelijk mee had. Het huwelijk werd ingezegend in de Providence kapel door Mr Hemmington.

In de lente 1899 ging zijn gezichtsvermogen achteruit. Woensdagavond 1 november deed hij zijn laatste preek in Heatfield, want 8 november kreeg hij verlamningsverschijnselen. Met grote krachtsinspanningen heeft hij de zondag daarop nog in Croydon gepreekt over ‘En dit is het eeuwige leven, dat zij U kennen, den enigen waarachtigen God, en Jezus Christus.’

Zijn vrouw tekende op: ‘Hij wilde, dat ik hem elke morgen een hoofdstuk uit de Bijbel zou voorlezen, terwijl hij zelf in het gebed voorging; waaruit ik zijn gemoedsgesteldheid kon nagaan. Sommige van deze ogenblikken zal ik nimmer vergeten, daar het scheen, dat zijn ziel dan alreeds in de hemel was. Op zekere dag gaf hij zijn groot verlangen te kennen, om nog eens naar de kapel te gaan. ‘Zo ik maar opstaan kon’, zei hij, ‘zou ik wel in staat zijn daar te prediken.’ Dan ook dacht hij, dat twee zijner zonen hem daar wel zouden kunnen brengen. Ik geloof, dat hij een grote begeerte gevoelde, om nog eens tot het volk te spreken. Bij zijn verergering, hetwelk iedere dag het geval was, leed hij veel aan rusteloosheid; hetwelk pijnlijk was, om aan te zien. Zijn linkerarm was geheel getroffen door een verlamming, welke zich ook over zijn gehele linkerzijde uitstreckte. De nacht van woensdag de 15^e november, was al heel ongunstig; ten eerste door de ongewoon grote rusteloosheid van zijn lichaam en ten andere door een zware zielsstrijd. Hij zei mij, dat hij mij niet durfde mee te delen, waarmee hij bestreden werd; doch in de morgen ontdekte hij het mij, dat hij vreselijk te kampen had gehad met de satan, die hem hevig kwam bestormen, dat hij door zijn krachtige beproevingen vallen zou. Hij sprak hieromtrent als volgt: ‘Satan scheen als Apollion de gehele weg in beslag te nemen en zei: ‘Dit is de vallei van de schaduw des doods; voor Gods volk is het inderdaad slechts een schaduw, doch voor u is het een werkelijkheid, en gij zult er niet levend doorkomen. Gij hebt het volk dikwijls gezegd, dat gij niet bang voor de dood waart, maar gij zult thans verloren gaan. Daarom kunt gij niet beter doen, dan dat gij uzelf van het leven berooft; dan sterft gij toch maar een weinig vóór de tijd.’ Dan werd hem weer ingefluisterd: ‘Vloek God, vloek God!’ Hij werd echter in staat gesteld, om tot de vijand te zeggen: ‘Neen, want Hij is voor mij een God geweest, Die goed is.’ Hierop kwamen deze regels met veel kracht en zoetheid in zijn hart:

*Moet gij op Mijn bevel door diepe wat'ren trekken,
Zo zal een stroom van wee niet gans'lijk u bedekken.*

In de woorden: ‘Op Mijn bevel’ zag hij klaar, dat het de Heere God was, Die hem door deze diepe wateren geleidde. Ook kreeg hij deze regels:

*Schoon duizend weeën hen ontmoeten,
Hun veil'ge thuiskomst zal 't verzoeten.*

Dit was werkelijk een zware geloofsbeproeving. Evenwel de satan kreeg geenszins de overhand. Met sommigen, die hem kwamen bezoeken, sprak hij hierover, opdat het hun nog tot troost zou mogen verstrekken, wanneer ook zij eens in deze plaats der verzoeking mochten komen. Na deze strijd is hij echter nooit meer in zulke diepten gekomen, maar mocht hij meestentijds een vaste vrede genieten. Zijn lichamelijk lijden was nochtans ongemeen groot. Dikwijls haalde hij dit versje aan:

*Hoe zucht eens christens geest hier in dit tranendal,
Als in een enge cel, in 't lichaam opgesloten;
Totdat de dood verschijnt, die 't lichaam slopen zal,
Als zondenvrucht; helaas! rampzaliglijk genoten!*

Op donderdag kwam tot hem zijn oudste zoon, die vervolgens met zijn vrouw tot aan zijn uiteinde hier bleef. Van deze stonde aan zagen allen klaar, dat hij niet meer zou herstellen. Al zijn kinderen waren uiterst vriendelijk en behulpzaam. Met al hun krachten hielpen zij in alles, waarin hun hulp begeerd werd. Op de zondag vóór zijn dood was hij zeer min geworden. Van de vrienden kon hij maar weinig meer zien. Desniettemin was hij zeer getroost. Met veel gevoel haalde hij het volgende versje aan, daarbij opmerkende, dat het meest gezongen waren, welke hem voorkwamen:

*Tot 't eind toe zal mij Gods gena bestralen,
En mij verlichten, al mijn levenstijd;
Niets kan Zijn liefde blussen,
noch doen falen Zijn trouw,
van nu aan tot in eeuwigheid.*

Hij sprak ook van het gezang, hetwelk begint met deze regel: De heiligen bezitten door genade goede hoop, - het 242^e van de gezangen van Gadsby. Daar dit een zijner geliefkoosde gezangen was en ook zó juist zijn tegenwoordige staat uitdrukte, las men hem dit gezang voor. Eens zei hij: 'De eerste zondag, nadat ik zal zijn heengegaan, moet het volk zingen dit lied: Met den rechtvaardige zal het vrede zijn. Ook sprak hij op de morgen van die dag: 'Ik had gedacht vandaag te sterven 'waarom vertoeven de wielen van zijn wagen?' Op een ander ogenblik uitte hij deze woorden: 'Spoedig zal men van mij zeggen: In vrede is hij heengegaan!' Deze morgen was de laatste, waarop hij het lezen kon verdragen. Toch sprak hij nog enige minuten met veel gevoel in het gebed tot de Heere, terwijl alleen zijn schoondochter en ik daarbij tegenwoordig waren.

Toen ik de volgende morgen zijn ontbijt wilde geven, hield hij zijn rechterhand in de hoogte ten teken, dat ik even wachten moest, en had toen, met zoveel ernst voor zichzelf en voor mij, dat ik gevoelig werd aangedaan door het besef, hoe plechtig deze stonde was, door hetgeen er tussen God en onze ziel omging. Een ogenblik later, toen wij alleen bij elkaar waren, zei hij tot mij: 'Het is een harde zaak, om van elkaar te scheiden; doch de Heere God, Die ons aan elkaar gegeven heeft, heeft ook het recht om ons weer van elkaar te scheiden; ook verlang ik naar huis.' En vervolgens, zei hij: En God zal al mijn behoeften vervullen.

Omtrent één uur kreeg hij weer een aanval en begon hevig te braken, hetwelk voor de geliefde lijder zeer smartvol was. Na een nieuwe hevige aanval wendde hij het hoofd om en zei: 'Een stap nader Mary!'

Even daarna zei hij: 'Het is een monster!' zinspelende op een gezang, waarover wij gesproken hadden, luidende aldus:

*Allen vrezzen voor de dood,
Dan die Jezus kennen, enz.*

De volgende morgen scheen het ons onmogelijk toe, dat hij nog lang zou kunnen leven. Van maandag af tot aan zijn uiteinde toe, gebruikte hij niets anders, dan een weinig wijn; en dat kon hij er zelfs nog niet inhouden. Hij lag thans echter rustiger en was zeer vredig gesteld. Eens zei hij: Van binnen is alles vrede; geen hond beweegt zijn tong;' en daarna: Niets heeft er ontbroken, van al hetgeen, de Heere gesproken heeft. Tot het laatste toe behield hij zijn kennis; maar de beide volgende regels schijnen de strijd uit te drukken, welke hij nog met de laatste vijand te kampen had:

*Wat strijdt gij, o dwaze natuur! Ook thans nog!
Is 't leven hiernamaals niet heter? ja, toch!*

Op het laatst konden wij hem slechts met veel moeite verstaan; toch hoorden wij hem zeggen: Waar de Voorloper voor ons is ingegaan, en ‘God is goed geweest’, of: ‘God is goed voor mij’, alsmede: ‘Wonderlijk, wonderlijk!’ terwijl hij zijn rechterhand ophief en daarmee wuifde. Met zekerheid kan ik het niet zeggen, doch ik geloof, dat hij eer hij de laatste adem uitblies, verscheidene malen uitriep: ‘Kroon Hem; kroon Hem!’ Hij gaf de geest de 22^e november 1899, kwart over negen in de morgen, in de ouderdom van bijna 73 jaar.

Het verlies is voor ons zeer groot. Hij was een vriendelijk en verdraagzaam vader. Zeven van zijn twaalf kinderen zijn nog in leven, waarvan vijf zonen en twee dochters zijn. Deze waren allen bij zijn sterfbed tegenwoordig toen hij ontsliep. Bij herhaling had hij dit ook verzocht. Zijn verlangen dat ik gespaard mocht worden, om hem over de rivier des doods te zien trekken, heeft hij verkregen. Mijn verlies is zijn eeuwig gewin.

Mr. Newton en Mr. Smith van Tundbridge Wells leidden de 28^e november daaraanvolgend de begrafenisdienst, waarbij veel volk tegenwoordig was. Door zes leden van de gemeente werd zijn lijk grafwaarts gedragen, terwijl de overigen achter de familie volgden. In de kapel werd er een collecte gehouden, om de kosten der begrafenis te bestrijden. Ons verlies als gemeente is zeer groot.

Immers is God Israël goed, Ps. 73:1. De gedachtenis des rechtvaardigen zal tot zegening zijn, Spreuk. 10:7. Laat uwe weduwen op mij vertrouwen, Jer. 49:11.

Mary Mockford

*****

Twee brieven

Brief aan mej. P., Ebenezer Cottage, Heathfield, 4 juli 1884

Geliefde dochter in het geloof!

Genade en vrede zij u vermenigvuldigd, en dat het geloof, hetwelk door de liefde werkt, inwendig door u beoefend moge worden, is mijn hartelijke wens.

Uw blief, welke in welstand ontvangen is, bracht mij de welkome lijdning, dat de Heere de harten van Zijn volk geopend heeft, om u met hen aan de avondmaalstafel te ontvangen. Dat de Heere u geve Hem zeer nauw aan te kleven. Ik hoop, dat gij inwendig Zijn liefde, als met een zoete onbedwingbare kracht opwellende, moogt ervaren, opdat gij in staat moogt zijn te vertellen, wat Hij aan uw ziel gedaan heeft. Ik ben ervan verzekerd, dat gij zeggen moet, dat Hij grote dingen voor u gedaan heeft. Ja, en gij zult nog grotere dingen aanschouwen, dan deze. Want, eer de Heere u tot Zich in de hemel neemt, zult gij verstaan, hoeveel Hij voor u gedaan heeft en hoe groot Zijn liefde tot u is; opdat gij een eeuwigheid zoudt nodig hebben, om Hem daarvoor te loven en te prijzen. Ja, geliefde! hetgeen de Heere u de 13^e mei geschonken heeft, daarmee zou Hij u ten allen tijde weer kunnen begunstigen, indien het met Zijn wil kon bestaan. Maar, Hij weet, wanneer het zijn moet; en gij zult ervaren, dat Zijn lijd de beste is.

Ik sta u toe, dat er in de dagen der apostelen zo nog geen vastgestelde vormen en regels waren, waaraan men zich te houden had, daar er toen nog geen gemeenten gesticht waren, waar men zulke regels als bij ons kon instellen. Maar toen de Heere zo krachtig in de harten werkte, als men zien kan in de moorman, in de stokbewaarder, in Paulus en in de

drieduizend, toen was de uitwerking der genade in betoning des Geestes en der kracht weldra zo klaar, dat zij terstond gedoopt werden. En toen men gemeenten begon te stichten, toen hadden zij ongetwijfeld ook wetten, om er op een ordelijke wijze door bestuurd te worden. Want wij lezen, dat de apostel beval, de zaken in de gemeente te recht te brengen. Wat mij betreft, ik geloof, dat er geen aangenamer tijd is, om de instellingen van 's Heeren huis bij te wonen, dan wanneer men inwendig een gevoel van Zijn liefde omdraagt, hetwelk ons aandrijft, om te wandelen in Zijn geboden, welke alsdan de keuze van het hart zijn. Maar mijn geliefde dochter moet niet vergeten, dat de bediening van de doop evengoed een afschaduwing is van de smarten, het lijden, de dood en de begrafenis, als van de wederopstanding van de geliefde Zoon Gods. En daarom wordt, onder het onderwijs van de Heilige Geest, de persoon, die gedoopt wordt, gedoopt in Zijn dood en opgewekt in nieuwigheid des levens. Daarom is de onderdompeling in het water een afschaduwing van de dood. Het is een openlijke belijdenis, dat wij met Hem begraven zijn in de dood, in de zonde en in de boze wereld, en opgewekt tot nieuwigheid des levens, om te zoeken de dingen die boven zijn, waar Christus is. En dat gij het leven, dat gij nu leeft, leeft door het geloof des Zoons van God, Die u lief gehad en Zichzelf voor u overgegeven heeft, opdat gij niet langer de lusten uws vlees zoudt dienen, maar naar Gods wil zoudt leven. Het ontvangen van het brood en de wijn in de instelling van des Heeren Avondmaal is een afschaduwing van het nieuwe leven, dat gij door en in Christus Jezus deelachtig zijt, en u toont, hoe het door Hem onderhouden wordt. Hij is uw leven. Zijn vlees is waarlijk spijs en Zijn bloed is waarlijk drank. Wanneer Hij zegt: En Die leeft, en Ik ben dood geweest, en ziet; Ik ben levend in alle eeuwigheid; en Ik heb de sleutels der hel en des doods, en: Omdat Ik leef, zo zult gij ook leven; zo wordt dan in de instelling van de doop de dood en wederopstanding afgebeeld. De zonde heeft geheerst tot de dood, maar heeft nu zijn prikkel verloren. Hij kan nu noch verderven, noch veroordelen, want Christus is het, Die gestorven is. En zo wordt dit nieuwe leven ook door Christus Jezus onderhouden. Hieruit zie ik op de duidelijkste wijze, dat de Doop aan het Avondmaal des Heeren vóóraf moet gaan, daar onze God een God der levenden is, en deze ook alleen maar behoefte aan voeding hebben.

Ik vrees, dat ik u vermoeid zal hebben, door deze letters; doch met dezelfde toegenegenheid als altijd noem ik mij, uw liefhebbende,

G. Mockford

Ebenezer Cottage, Heathfield, 23 juni 1886

Geliefde juffrouw F.

Ik weet, dat gij verlangt te weten, hoe het gesteld is met mijn gezondheid. Het doet mij genoegen, u te kunnen meedelen, dat het daarmee niet minder is. Hetgeen dokter Philpot mij heeft voorgescreven heeft mij goedgegaan. Ik ben nog niet in staat geweest van huis te gaan; ik rijd wat rond en neem zoveel mogelijk rust. Morgen hoop ik voor enige tijd van huis te gaan. Ik vertrouw, dat het u wel gaat, en dat gij bevoorrecht zijt geworden des Meesters stem te horen door middel van de bediening van onze vriend de heer John Warburton jr. Ik weet, dat gij u verheugt, als gij met de gemeente moogt zeggen: Dat is de stem mijns Liefsten; ziet Hem, Hij komt springende op de bergen, huppelende op de heuvelen. De bergen vervlieten voor Zijn aangezicht, en de heuvelen worden tot een vlak veld. Waarlijk, als Hij komt, dan maakt Hij alle dingen goed, omdat alsdan onze wil in staat is, om onder Zijn wil te buigen. Dan is alles, wat Hij gedaan heeft, wel; en ook datgene, wat Hij nu doet,

is wel. Maar ook voor de toekomst kunnen wij alsdan op Hem vertrouwen. O, hoe vele redenen hebben wij, om wel van Hem te spreken! Hij is Goed. Hij is een Sterkte ten dage der benauwdheid; ja, zulk een Sterkte, dat noch de satan, noch al onze overige verenigde vijanden erdoor zouden kunnen breken. Soms gevoel ik, dat:

Als ik Hem zie, gelijk Hij is Ik Hem zal loven naar behoren.

Doet gij dit ook niet? Hij is onze lof overwaardig. Ik hoop, dat gij dikwijls het voorrecht zult mogen hebben, dat Zijn liefde in uw hart uitgestort wordt; zodat gij niet nalaten kunt vreugdetranen te storten; en dat gij genieten moogt die vrede Gods, welke alle verstand te boven gaat.

Aanvaard mijn vriendelijke dank voor al uw goedheid. De tijd, welke ik in uw huis heb doorgebracht, was mij zeer zoet; ook mijn vrouw gevoelde zich bij u geheel thuis; ik moet u ook haar groeten doen. Geliefde vriendin! Ontvang mijn christelijke liefde met al degenen die onze Heere Jezus Christus liefhebben. In de banden van het Evangelie verblijf ik, uw liefhebbende,

G. Mockford

*****